

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districte: 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate: 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

STIRI TELEGRAFICE

din zilele strelne

Budapest, 20 Iunie.

Relațiile din Constantinopol spun, că îngrijarea ce s'a ivit la unele locuri, că desfășurarea viitoare a lucrurilor în Bulgaria ar putea produce complicații critice internaționale, nu e de loc împărtășită la Poartă. Presa inspirată din Constantinopol să se leste și împriștia temerea, că din partea Bulgariei ar fi amenințată Turcia sau pacea europeană. Se zice că prințul Alexandru, în baza protocolului conșertelor din Constantinopol, e pe deplin în drept să administreze Rumelia orientală conform înprejurărilor actuale și după cum va crede însoșul de cuvîntă. Înțelepciunea și moderația sa unite cu conștiința datorilor, ce lărgă față cu Puterile europene și cu suzeranul său, sunt destule garanții, că nu va neglija nimic de a păstra acea liniste și ordinea de a căror măinanțire sunt interesați chiar Bulgari în prima linie. În aceste împrejurări guvernatorul general al Rumeliei orientale, care este tot-d-o-dată și prinț al Bulgariei, nu poate fi opriit, ca exercitându-și puterea de guvernator să convoace adunarea deputaților când și unde va voi părăsi ce statut organic revizuit va fi stabilit în mod legal și în privința acestui punct pentru viitor.

Noi cităm acest sir de idei al articolelor evident inspirate de Poartă, nu atât pentru cauză în sine, ce nu prea are trebuință de comentarii, ci din cauza împrejurării remarcabile, că presa guvernamentală a Sfatului apără în toată forma pe prințul Alexandru al Bulgariei.

New-York, 20 Iunie.

Comitetul pentru administrarea fondului parlamentar irlandez a trimis lui Parnell 20,000 dolari sau 100,000 franci pentru scopuri electorale.

Paris, 20 Iunie.

Cestina Noilor Hebrede a fost adusă la tribuna Camerei Comunelor din Londra. Se pare că Englejii vor să întrețină o agitație factice asupra acestei cestini așa de simplă; d. Bryce, sub-secretarul de Stat la afacerile strelne a demonstrat fără multă greutate, că această afacere nu trebuie să dea loc la nici o preocupare serioasă. Despre ce este vorba? Noile Hebrede n'au nici un guvernământ stabil; astfel coloniile europene din aceste insule sunt adeseori maltratate de indigeni. În luna Martie trecut agentul unei companii franceze au fost asasinați; Franța s'a văzut obligată să trimite acolo doar nave spre a găsi și pedepsi pe culpabili. Iată toată afacerea.

Foaia oficială *La Paix* scrie în privința aceasta: *Times* zice, că dacă Franța va ocupa Noile Hebrede, ea va face din ele o colonie penitenciарă. Dar *Times* ar trebui să stie, că Franța are dreptul să și trimeată deținuții în Noua Caledonie, unde i trimite; foia *Cetății* n'ar trebui să protesteze contra acestui drept, de aceea nu înțelegem alarmarea ei imaginată asupra transformării Noilor Hebrede într'un loc de deportație. *Daily News* merge mai departe, amenințând pe Franța, în casul anexării acelor insule, cu un răsboi colosal, urmat de o retragere rușinoasă — poate că retragerea Englezilor dinaintea Mahdișilor în valea Nilului. Toate aceste temeri și amenințări nu ne prea emoverează. Australienii sunt liberi să proclame că Australia e numai a lor; această teorie, inventată de ei, n'a fost până acum admisă de nimeni, pe că stim.

Bruxela, 20 Iunie.

O bandă de 700 greviști s'a dus la Quaregnon și a forțat pe lucrătorii din minele de cărbuni Rivage să inceteze de amuncii. Doctorul a fost amenințat că va fi aruncat în foc, dacă va face cea mai mică opozitie. Greviștii au distrus vagoane, ușelte, etc.

Banda s-a dus apoi la locuința primarului din Quaregnon și a cerut liberarea celor 23 greviști arestați de jandarmi. S'au spart ferestre și uși. Apropindu-se jandarmii, turburătorii au fugit.

Se zice că mizeria este cauza acestei noi greve. Cei mai mulți lucrători nu sunt ocupati de către trei zile pe săptămână, în căt nu și pot agonisi mijloacele indispensabile de trai.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, Nr 3 bis, București; și la corespondență ziarului din județe.
 In Paris: La Société Havas, place du Bourse, 8.
 In Viena: La Heinrich Schake, 1. Walzeile, 14. Bioul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
 In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58. Bioul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:

Liniște mică pe pagina IV. 30 bani.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Scrisorile neînțelese se refuză. — Articoli nepublicați nu se încopiază.
 Pentru inserții și reclame, redacția nu este responsabilă.

CRONICA ZILEI

Opoziția coalizată va ține măine în București o întrunire publică, pentru a protesta în contra convenției consulare cu Germania.

Mitropolitul primat a plecat ieră dimineață la Calimănești, însoțit de un medic.

Sesiunea de primă-vară a sfântului Sinod s'a închis la 5 Iunie.

În săptămâna 3—9 Iunie s'au îmbolnăvit în județul Dorohoi 200 de oi de vîrsat, și au rămas bolnave.

De rîe, în aceste 6 zile a murit un cal în județul Buzău și s'au îmbolnăvit 3 cal în județul Râmnicu-Valea.

Alătării a fost ploaia torențială și grină mare la Sinaia, la Baia de Aramă și la Vulcan; furtuna la Bistrița, la Câmpina, la Cozia, la Horez, la Râmnicu-Valea și la Zăreni.

Ieri, ploaia torențială cu piatră la Argeș, la Corabia, la Verciorova, la Călărași și la Vulcan; furtuna la Bechet, la Bărlad, la Cozia, la Horez, la Novaci, la Pitești, la Râmnicu-Valea, la Râu-Vadului, la Slobozia, la Tîrgu-Frumos, la Tîrgu-Jiu, la Tulcea, la Urziceni, la Zăreni.

Consiliul comunal din București e convocat pentru diseare. La ordinea zilei, printre alte cestii, e și alegerea primarului.

S'a înființat la Ancona (Italia) un consulat de a doua categorie și s'a numit titular al acestui oficiu, cu gradul de consul, d. dr. V. Gallucci, fost consul al României la Neapole.

La gara Ploiești, un evreu a fost jefuit de către un portofoliu ce conținea această sumă tocmai când evreul se urea în tren.

Relație oficială.

In ziua de 8 Iunie curent a căzut o parte din zidul caselor d-lui Radu Orghidan din strada Labirintului Nr. 10, peste niște copii cărăi se jucau în apropiere. Copila Ana în vîrstă de 7 ani a lui Bomberger a fost ucisă, un copil al acestuia nume Hipe, în vîrstă de 4 ani, precum și un alt copil, David, de 2—3 ani a lui Simon cizmarul, au fost grav răniți.

Zidul a căzut din cauza vechimii.

Parchetul, înștiințat, a autorizat înmormântarea cadavrului copilului Ana.

Zilele trecute căzând o ploaie torențială cu vînt asupra cătunului Cocora, pendinte de comuna Reviga, județul Ilalomă, a facut următoarele stricări:

Locuitorul Ion Bolnaru i-a desvelit 2 grăjduri ale căror învelișuri ridicându-le în aer, nu se stie ce s'au făcut; i-a luat de la un căsuță o căruță și a dus-o în distanță ca 20 stânjeni, unde căzând i-a sfărămat-o. — Locuitorul Niculae Spătaru i-a săltat și străbătut o casă de gard învelită cu feră. — Asemenea s'au stricat mai multe puțuri ridicând și sfărămand furcile, cumpenile și gălețile.

Citim în *Democratul* din Ploiești:

Elevii clasei I a școalei de silvicultură din București, își fac excursiunile științifice de către sub conducerea d-lor profesorilor Stătescu și Demetrescu prin munții Dâmboviței și Prahovei. Luni dimineață au intrat în județul nostru venind din spre Tîrgoviște, întempiu fiind la otarele județului de d. silvicultor I. Ștefanescu-Chirțoiu cu doze-zece de pădurari călări. În Margineni li s'a dat un banchet și s'a aranjat o petrecere de proprietari din acele părți. Luni seara au fost găsduiți în Ploiești, iar Mari dimineață au plecat, sub călăuzirea d-lui I. Ștefanescu-Chirțoiu, spre Predeal, unde au să petreacă prin munții vr'o 15 zile.

In noaptea de 9 Iunie pe când trenul accelerat trecea spre Focșani, cantonierul Ștefan Pârvu, de la cantonul 21, linia Sihlele, județul R.-Sărat, fiind beat, se afla culcat pe linie. — El a fost călcat de tren, tăindu-l pînă în spate, laba de la cel drept, și răindu-l grav în creștetul capului.

Autoritățile noastre au dat peste granită, pe la Kiustendje, un supus persian care comisește multe furturi prin efracie.

DECREE

D. Costache Polizu s'a confirmat în funcție de primar al comunei urbane Odobești din județul Putna, și d. Dimitrie I. Mihail, ajutor.

D. Dimitrie Herăscu s'a confirmat în funcție de ajutor primarului comunei urbane Hără din județul Botoșani în locul d-lui Carol Clos, decedat.

D. Agapi Popovici, actual comisar la despărțirea V din orașul Galați, județul Covurlui, este transferat în aceeași calitate la gara Barboș din acel județ, în locul d-lui George Ghimpă, care rămâne în disponibilitate.

D. doctor în medicină Dimitrie Constantinescu, e numit în postul de medic secundar la institutul Maternitatea, pendinte de eforia spitalelor civile din București, pe un stagiu de patru ani.

Este autorizat guvernul ca din alocăriile respective, prevăzute în lege din 1886, relativ la construcții și instalări de localuri școlare (pentru grădini și instituții botanice, liceul externat Sf. Sava și liceul externat Matei-Basarab), să ordonațeze suma de leu 111,883 banii 65.

O sumă de leu 111,883 banii 65 se vor consimna pe seama fondului de 500,000 lei, acordat prin legea din 5 Iunie 1884, pentru datoria școlilor, și leu 1,500 pe seama fondului de 200,000, acordat prin legea din 2 Iunie 1882, pentru cumpărări de terenuri, de unde se ordonațează aceste sume spre începerea lucrărilor relative, și vor servi la reinșigurarea fondurilor.

D-na Sofia Condeescu, profesoră de limba germană la școala centrală de fete din București, și doamna Crisanta Cristian, profesoră de științe fizico-naturale la aceeași școală, se numesc definitiv la catedrelelor, conform art. 364 din legea instrucțiunii publice.

D. I. Popescu, profesor la liceul din Bărlad, s'a numit director al școalei normale-primaire din acea urbe în locul vacanță.

D. I. Vasilescu, maestrul de muzică vocală la gimnasiul Cantemir din București, s'a numit definitiv în postul său.

Se deschide pe seama ministerului agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor un credit extraordinar de leu 3,000 pentru subvenționarea școalei de unicifici a societății „Unirea lucrătorilor construcțor români” din București.

DIN AFARA

Bulgaria și Turcia.

Toată lumea așteaptă să văză atitudinea ce va lua Poarta fată cu Bulgaria, după ce prințul Alexandru a convocat Adunarea națională la Sofia și în urma altor diverse motive de supărare și nemulțumire, ce le-a dat prințul suzeranului său. Însă la Istanbul pare a fi invins prudență și conciliație, recomandate negreșit de Anglia, Germania și Austria. Presa oficioasă turcească, în comentare evidențiată, declară, că guvernatorul Rumeliei orientale, fiind tot odată și prinț al Bulgariei, are dreptul să convoace pe deputații Rumeliei unde crede de cuvîntă și deci Sobrania se poate întruni la Sofia.

Poarta crede că se poate mulțumi de modul, în care prințul Alexandru uzează de puterile extraordinare ce îi s'a încredințat; ea atribue cea mai mare importanță, ca nimic să nu vie a îngădui autoritatea și ea face tot ce poate spre a da sprijin prințului. Această atitudine amicală a Porții șurează mult lucrarea prințului Alexandru. Daca Adunarea din Sofia proclamă unirea completă a celor doi Bulgarîi; daca frații unea extrema a națională

listilor radicali, sub conducerea d-lui Radostowof, se va uni cu partida rusofilă a lui Zankow și va provoca un vot de ordine de zi favorabilă cererilor patrioților. Prințul va putea ceda fără a riscă mult, Turcia pare a fi decisă a nu interveni; în sfîrșit puterilor Anglia și Germania vor să apere cauza Bulgariei, care are în parte sprijinul aceluia factor considerabil al politicei, forța inertiei. Deci prințul nu va avea să se teamă de căt de opozitie Rusiei și, din această parte, se poate cinea o așteptare într-adevăr la orice surprize.

De la această putere atât de a redeschide toată cestiunea Balcanilor, protestând contra unei decisiuni imprudente a Adunării din Sofia și nimic nu o va obliga a se opri la o opoziție platonică, după cum ne arată neliniștea din Constantinopol cu privire la concentrarea trupelor rusești în Basarabia. Cestiunea Orientalului pare a fi în punctul de a intra într-o fază nouă, ceea ce nu prea e asigurător pentru pacea și liniștea Europei.

Alegorile în Anglia.

Englejii se pregătesc de alegeri. Mai fie ce zî aduce un manifest electoral. A vorbit Gladstone, Chamberlain, Trevelyan, lordul Derby, Hartington, etc. În privința aceasta *Le Temps* se exprimă astfel: documentul electoral al d-lui Gladstone este negreșit superior celor altele. Discursul său către alegătorii din Midlothian e demn de bătrânlul parlamentar rutinat. Discursul e scurt. Gladstone nu intră în amănuntele proiectului său de lege, dar el învederează pe deplin avantajul poziției ce a luat asupra adversarilor. Într-adevăr, d. Gladstone intră în campanie cu o superioritate strategică incontestabilă. El are numele său, ce este o forță, și un prestigiu, care vorbește imaginea poporului cu o putere infinit superioră tutelor considerațiilor politice. S'apoi d. Gladstone mai are pentru sine și simplicitatea programelor sale...

Resultatul vitoarei campanii electorale din Anglia ne va arăta, dacă foaia franceză e corectă în premisele și concluziunile sale.

COPURILE LEGIUITOARE

(Sesiune ordinară prelungită)

Sedința din 10 iunie.

Senatul. — D. Lerescu cere să se dea d-lor senatori proiectul convenției consolare cu Germania ca să nu fie săli săl voteze cu surprindere. D. președinte se însarcinează să comunice d-lui ministrului respectiv această cerere.

D. Frumușanu cere oarecare informații de la biuro, ca să poată face o interpellare în privința convenției consulare cu Germania.

D. Arapu anunță o interpellare pentru d. ministrul al lucrărilor publice, relativ la transportul cerealelor pe căile ferate.

La 2 ore și jumătate d-nii senatori trece în secțiuni.

Camera. — D. Străescu întrebă ce măsuri a luate d. ministrul de finanțe în privința culpabililor de la Creditul funciar urban. — În răspunsul său, d. ministrul apără de acești *prevăzători*. Lista e mare; con-

pe funcționarii Creditului. — D. Demetrescu intervine, declarându-se mulțumit cu răspunsul dat de d. ministru al finanțelor, și anunță o nouă interpellare pentru a dovedi că acte că se comit neregularități la Creditul funciar urban.

Se discută proiectul pentru încurajarea industriei naționale. Vorbesc d-nii Agariei, Maniu, Giuvara (contra), Codrescu (pentru) în discuție generală. Proiectul să ia în considerație cu 70 voturi contra 10. — În discuția pe articole vorbesc d-nii N. Ionescu, Romanescu, Palade, și Ion C. Brătianu. Art. 1 se votează cu un amendament al d-lui Romanescu, art. 2 se admite nemodificat.

Sedința se ridică la 6 ore.

E LIBER OMUL?

CAP. V.

s. 1.

Cam lung ne-a fost mersul pe câmpul legilor și al moralei; era vorba dă urmări până în capăt consecințele determinismului. Acum va fi mai scurtă excursiunea ce ne rămâne de făcut în domeniul științelor și vieții din toate zilele. În adevăr, aci nu mai înțelegem piedici așa de serioase; adversarii noștri devin aproape aliați; aceia chiar care resping în teorie doctrina noastră o primesc în practică ca o bază indisensabilă.

Dacă am mai avea nevoie să verificăm după ce am stabilit prin raționament și fapte, am mai găsi în favoarea ei o probă strălucită în regularitatea care presidează acțiunile noastre mai arbitrară în aparență. Toți știu astăzi că se calculează cu o aproximare îndestulătoare chiar fapte de ordin morală. Se poate prezice, cu o gresală de două sau trei, numărul omorurilor ce se vor comite pe an în Franța. Se știe că persoane se vor sinucide, și se pot da de mai naințe amănunte precise vor fi mai mulți bărbați de căt femei, și o proporție mai mare de protestanți de căt de catolici. Voi să știu în ce lună vor fi mai puține căsătorii? Nimic mai lesne, — vă și putea spune chiar, dacă dorî, că copilașul său vor naște alături de căsătorie, și, pentru a ridica astfel vîlul care acoperă viitorul, nu e nevoie să evocăm spirite, să consultăm somnambuli, să întrebăm un inger său un demon, să citim în stele, etc. Nimic mai simplu. Statistica ne descorește toate aceste mistere; ea îmi permite să mă proclam astfel profet.

Dar presupunând că liberul arbitru ar fi adevărat. Cum s'ar putea explica atunci că se poate sătări de mai naințe că atâtea persoane se vor căsători în cutare timp? Cum se poate înțelege că producția unei anuală a crimerelor să copiilor nelegitim se poate anunța mai exact de căt recolta grănelor să vinurilor?

Vedeți Istroria. Nu s'au vîzut oameni preșimțind un mare eveniment și prezicându-i apropierea? Căci spiritele înaintă Revoluției care avea să răstoarne și să întinească Franța nău auzit tunetul fortunei! S'a publicat o carte în care se citează strigătele de alarmă ori de bucurie scoase de acești *prevăzători*. Lista e mare; con-

tine numele cele mai diterite, de la Fenelon până la Voltaire și Rousseau. Toată lumea e de acord să recunoască aci o probă de pătrundere. Dar dacă liberul arbitru și fădevărat, dacă popoarele ca și individii nu urmau un mers determinat de cauze naturale și necesare, ce ar mai preaui aceste profeții? De ce să le mai culegem ca un titlu de onoare pentru aceia care le-au făcut? Ar fi numai niște vorbe nebune realizate din întâmplare; ar trebui să considerăm pe autori ca presuși, și să nu i-lăudăm ca savanți.

Uitați-vă la Franța din secolul cel mare. Autoritatea domină în toate domeniile. În politică și în literatură, în religie, triumful regulei, ordinii, disciplinei; Boileau și Bosuet lângă Ludovic XIV. Un ideal de politețe, de eleganță, de demnitate căre și face loc largă orice lucru; un sentiment ales de bună-cuvînță ce se dă chiar personajelor antice, când le aduce pe scenă; în locul farselor, genul eroico-comic, care este tocmai contrariul, pentru că ridică oameni din popor dându-le un limbaj pompos; — elocință maestosă și oraționă funebre, comicul nobil al Misantropului, predominarea răjișii asupra imaginării; adăgați în fine pe Franța servind la rîndul ei de exemplu în loc dă imitația vecinilor. Vă puteți închipui o reacție mai completă și mai vîdă?

Transportați-vă acum în ultimii ani ai acelui pe care ne-am învîtoit săl numim regale cel mare. Curtea e intunecată, tristă, mai ales evlavioasă, cel puțin în aparență; constrângerea apăsă peste toate spiritele. Regele moare, și atunci acea desăvâlăde de moravuri și de opinii, acel carnaval de idei care se numește Regență apare.

Literatura secolului XVII nu a zugrăvit de căt pe om, și pe omul trăind într-o societate aleasă. A fost conservatoare. Ce va fi aceia a secolului XVIII? Va regăsi sentimentul naturei și va fi revoluționară.

Nu e nevoie să înmulțim exemplele. Este învederă că sunt legi istorice, adică națiunile urmează o cale supusă la regule, și că diferitele evenimente care le compun viața prezintă între ele raporturi constante și invariabile. „Să mai poate cine va închipui liberul arbitru coexistând cu aceste legi? Prin ce minune perpetuă de voințe nedeterminate și caprijoase să ajuns ele să formeze combinații de o regularitate atât de învederă? Tot așa să susține că aruncându-se într-un vas caracterul de imprimerie amestecate s'ar putea compune o carte foarte lipsită și foarte metodică. N'ar fi de mirare, după aceasta, să vedem acțiuni accidentale, voile fără rațiune, independente de orice motiv, dând ca rezultat un tot unde prima aruncătură de ochi descooperă o ordine și o înțîntuire miraculoasă?

DOI PRIMARI „COMME IL FAUT“

Relația este a *Domocratului* din Ploiești. Între multele fapte arbitrale și nesocuite ale primarului din Câmpina despre care am vorbit adesea și pe care autoritățile superiore îl încuriază în loc d'al revoca-

pentru a nu le strică originalitatea talentului, căci era în adevăr talentat Nae Peruzescu. Seria romanuri, poesii și piese de teatru și nu o dată numele lui a figurat cu cinste în coloanele ziarelor *Trâmbița Literară* din Gorj și *Zorile Artelor* din Dorohot.

Mai era și băiat frumos, scos din cutie, cum s'ar zice. Avea o față albă ca lăptele cu doi bujori rumeni pe umerii obrazului, în căt de departe pără a fi silemenit; iar peste albul cel bătăios la ochi cădea ca contrast de culoare, un păr negru de abanos căruia stia să-i dea indoitul cele mai artistice. Cu un aşa chip, cum era Peruzescu să nu fie înamorat de persoana lui; să nu umble tot-dăuna îmbrăcat după moda cea din urmă, adică cu pantaloni securi și cu cisme ascuțite la vîrf; să nu și curățe unghiile cele trandafiri de trei ori în fie-care zi, mai ales că la degetele cele mici ale ambelor mâini își lăsase să crească mari, cea din stânga în amintirea unei modiste din Caracal, și cea din dreapta în amintirea unei duduici din Tîrgul Cucului din Iași?

Petrecuse el iarna cum petrecuse cu puțini tăciuni în vatră și cu pântecele cam lipit de coaste; dar cum sosi vesela luna Mai, își puse amanet hainele de iarnă spre a își improspăta garderoaba de vară. Astfel dichisit, peptănat întocmai ca un cap de ceară bun de espus la o vitrină de

perucher, el călca mandru pe trătoarele capitalei, având aerul a zice trecoitorilor: „Ce nu vedetă! eu sunt Nae Peruzescu!“ și nu uită niciodată să își anine la butoniera surtucului un mic boboc de trandafir care semăna de depare a decorării.

Incepuse acum căldurile lui căptor pe

tinute conform cu legea, ni se mai comunică de la Câmpina că a mai comis între altele și acestea:

Pe un tînăr, fost înarma, cu numele de Părvulescu, după ce l-a ridicat cu forță din casfenea, unde nu-l plăcea conduită ce avea către dênsul, l-a arestat, și l-a băut la primărie și apoi l-a înaintat legat și sub escortă, purtându-l pe străde în ziua mare până la sub-prefectură, cu niște acte ce îl-a dresat pentru o nascocită înculpare. La sub-prefectură însă a fost deslegat și s'a înaintat la Parquetul din Ploiești, de unde s'a liberat. — Un al doilea scandal a mai comis zilele trecute, plimbându-se pe strădele Câmpinei cu lăutari și trăsura după dênsul, la ziua mare într-o stare deplorabilă; iar dacă după aceia într-o altă altă zi l-a imitat un individ cu asemenea chef, primarul a știut să îl opească cu forță din această plăcere și să l'arresteze, făcând ca libertatea scandalurilor să fie bună numai pentru dênsul.

In comuna rurală Rîfov se află primar un fost sergent de armătă — Chiru Ristivan, care se crede a fi ca și un stăpân al acei comune, de care dispune după cum vrea. El nu voie să plătească salariile pentru serviciile prevăzute în buget, iar dacă preotul biserică și cantăreții cer a li se da dreptul lor pentru întreținerea bisericăi, le răspunde că să vie la arătura sa, să apele și apoi le dă banii.

Pe lângă purtări de acestea fac și scandaluri ne mai auzite:

In ziua de 10 Mai, ca sărbătoarea națională, după ce s'a făcut Te-deum la biserică, a improvizat și o masă în curtea bisericii unde alături este și casa comunală (Primăria) și după ce a ridicat mai multe pahare ca toaste, făță cu preotul și consătenii săi, învenit gust să impună drapelul național ce era arborat și fălăia în aer. Astfel a tras multe focuri cu revolverul până ce l-a nemerit și sfișiat.

RESPONSABILITATEA FARMACIȘTILOR

Societatea de medicină legală din Franța s'a ocupat de curând de cestiunea responsabilității farmaciștilor în ceea ce privește ordonațele executate. Se înțimplă cătă odată să se prezinte farmaciștul o rețetă coprinzând materii toxice; dacă rețeta este adevărată, emanând de la un medic și dată pentru anumite casă, negreșit că farmaciștul nu are nicăi o respondere; ce se înțimplă însă când rețeta este fabricată de o persoană neavând calitatea cuvenită, sau când se contraface semnătura unui medic?

Lucrul se poate înțimpla adesea, mai cu seamă din cauza manieră de morfină ce a coprins societățile civilești de astăzi. Si de multe ori, farmaciștul este în imposibilitatea a controla semnătura sau calitatea acelui care semnează ordonață. Intr-adevăr, dacă nu ne înșelăm, nu se înține și regulă în privința comunicării la farmaciști a diferenților medici ce practicează, și apoi toți doctorii din toată țara au dreptul de a face orice unde rețete, așa că farmaciștul aproape îl este peste putință să cunoască pe aceia cari au dreptul să ordonațe său să fie obiceiul cu scrierile lor. Din cauza acestor imprejurări, cestiunea pusă mai sus devine foarte delicată.

Nu de mult, Curtea de Paris a avut oca-

siunea să cerceteze un cas de responsabilitate a unui farmacist, pe care l-a condamnat la despăgubiri însemnate pentru că repetase de mai multe ori același rețetă fără să fi avut autorisare specială din partea medicului.

In principiu, farmaciștii sunt responsabili de faptele lor, aplicându-și se atât dispozițiunile art. 998 și urm. Codul civil cat și regulile Codului penal, pedepsind pe acela care involuntar cauzează moarte cîva. Bine înțeles, nu este vorba de ordonație regulat date de medici, căci, în asemenea caz, toată responsabilitatea cade asupra acestora. Negreșit, chiar cînd farmaciștul executa o rețetă neadeseată care aduce vîtamă, va apreja întrucătă vre-o greșeală sau imprudență din partea sa, căci fără această nu este cu puință pronunțarea vreunei condamnări. El dară va căuta să cerceteze bine și să se convinge că ordonață ce ar coprindă materii toxice emană său de la un medic, și dacă acesta a prescris ordonație pentru acea ocasiune; negreșit, nu se pot da regule în această privință.

Societatea de medicină legală din Franța, provocată a se pronunța asupra acestor diferite puncte delicate, a deliberat și votat următoarele rezoluții:

1º Farmaciștul, fiind, ca orice persoană, responsabil de greșeala sau neglijența sa, trebuie cănd i se prezintă o ordonață să ia toate precauțiunile ce îl poate provoca prudență și experiența lui profesională, spre a se asigura că rețeta emană de la o persoană având calitatea de medic. Dar când toate precauțiunile așa făcute sunt lăsate, farmaciștul va fi considerat la adăpost de orice urmărire criminală și de orice acțiune în responsabilitate civilă.

2º Față cu inconvenientele ce prezintă legislația actuală, Societatea emite aceste dorințe:

O dispoziție legală să oblige pe toți doctorii cari formulează o ordonață, prezcrind întrebunțarea unor substanțe toxice, să pună pe dânsa un timbru mobil purtând, citește imprimat, numele, titlul și adresa lui; această obligație să fie asigurată prevăzându-se oarecară penalitate.

Să se hotărască o penalitate specială pentru aceia cari vor fabrica sau vor înțelege să arunceaza într-o rețetă false.

(Dreptul).

CRONICA VOIAJELOR

Congo de sus: Bangalași antropofagi. — Un tînăr explorator suedez în serviciul asociației internaționale, d. Teodor Westmark, a făcut societățile de geografie comerciale din Paris o comunicare de un interes cu totul particular asupra observațiilor sale în timp de trei ani petrecuți în explorarea malurilor Congo-ului. Noi vom da aci numai parte relativă la Bangalași, popor antropofag din Congo de sus.

Bangalași, bine făcuți, foarte belișoți, Bangalași se divid în 4 clase: *managasi*, sau șefii de districte; *mukunzis*, notabili prin poziția lor prin a căror oameni liberi și *nombos* sau robii.

Sunt poligami; ginelele dă zestrea (părinților feti), care zestre — când este ceva de fata pe care vrea să o ia de nevastă — consistă din doi ori trei robi, doar ori trei salbe de obiecte de sticlă, și doar trei sticle goale, acest din urmă articol, cu toată neînsemnarea sa apără, este de rigoare. După cununie, femeia este liberă să se în-

sta pe gânduri. Dar numai de noroc să nu se plângă omul. Pe când se tingua el cu birjarii ca doar le-a mai rupe din preț, iată că un domn gros și roșu la față și puse mâna pe umeri.

Mă rog de ertare, boerule! zise domnul cel gros cu un glas care pară că eșea din fundul pântecelui. Nu te mai ostensi să cauți bir

toarcă în familia sa: însă în cazul acesta zestră trebuie dată 'napoī'; și fiind că restituirea aceasta nu se face de bunăvoie, se începe războul.

Bangalașii își impletește părul într-o mulțime de coade foarte artistice aranjate Muamgașii își pun pe cap un fel de mitră de piele de maimuță. Numai cele doă d'intil clase au dreptu să poarte barbisoane. Se îmbrăcă căt se poate mai puțin, însă se împodobesc cu bijuterii: bârbați, cu inele de fier ornate cu dinți de la vrăjămașii lor biruiți; femeile cu brățări și cu salbe de metal foarte grele, și el își decorăază pielea cu desenuri roșii ori multicolore. Un Bangala mort este expus mai multe zile la ușa bordelului lui, vopsit peste tot corpul cu o vopsea specială, pe cînd tot satul băea și joacă înaintea lui; după aceea este îngropat alături cu locuința lui, cu obiectele principale, cu deosebire cu stofele care îl-ău apartinut, pentru ca să nu lipsească nimic în drumul lui cel mare. Pentru mai multă siguranță, conceațenii mortului spinzură de păr de cîte un banan pe robil și pe nevestele morților și le tăie capetele cu un cuțit în formă de sicure. După decapitare, fiecare corp este împărțit în două, și pe cînd o jumătate de cadavru este îngropată împreună cu rămășițele mortale, părții, rudele și prietenii să ospătează cu cea-laltă jumătate pe care mai intîl o sierb în apă atâtă vreme până când se evaporează. Ospătele acesta firos dă prilej unor petreceri care în cîte două zile, și dacă după aceste două zile mai rămâne căte o bucată de cadavru, o imparte d'o potrivă între fiecare și apoi pleacă acasă.

Credința lor este că un Bangala mort nu trebuie să se duce pe lumea cea-laltă de cînd însotit de sclavii și de nevestele lui. Comerțul Bangalașilor este de foarte puțină importanță și este alimentat de porumb, de manioc, de olărie, de fildeș, de vin de Palm și de piele maimuțelor și a hipopotamilor.

VARIETATI

O curioasă operațiune cesariană. — În *L'Union Médicale* găsim că ziarele italiane au semnalat de curînd un fapt extraordinar care preocupa pe medici din Viterba.

O femeie de 23 ani, insărcinată ilegitim, și-a deschis pântecile cu un cuțit de bucătărie; căută apoi copilul. — Incisează uterul și cearcă dă extrage filul la termen ce era acolo; extrage mai întîi un braț pe care îl tăie; multilează în urmă toate părțile cari își prezintă, între altele capul, pe care îl separă de trunchiul, placenta și scoasă apoi prin aceiași cale. O bandă largă, bine strinsă pe pînțe, îl servă singură drept pansament. — Femeia se scaloă în urmă, ascunde sfărâmăturile copilului său, se apucă de căteva lucruri casnice și se duce în oraș, într-o căruioară, la una din surorile sale pentru a convinge, prin prezența sa că ea nu e însărcinată. Lipsesc aproape doă ore și face pe picioare mai mult de un kilometru înainte dă se reințorce acasă unde ajungând are vîrsături și slăbiciune.

FOIȚA „ROMANIEI LIBERE”

— 11 iunie —

— *Santa Madona!* zise el; — pot să mă pun gătul în spânzurătoare căci nu te înțeleg. Vorbeste mai lămurit!...

— Ascultă dar, pentru că vrei să știi... Poate că spinduți și și ie, mă voi mai liniști. Știu pentru ce ne-am părăsit locuința din strada Villiers și pentru ce ne-am aşezat aci?

— Negreșit, pentru că eu și am dat ideia și și-am procurat mijloacele! Pătunici erau înamorată puțin de frumosul guvernator general din Poudichery?

— Zi că eram nebună după el! zi că l'am iubit chiar din ceasul d'intîi cu pasiune, cum n'am iubit nicădat, eu căruia cu toate acestea atâtă bărbăți dintre cei mai nobili și mai mândri, mi-ă făcut declaratiile de amor, pe stradele Neapolului, fără se poata a mă pricinui un moment de plăcere nicăieri de tulburare! Zic că iubirea aceasta nă incetă dă crește din cea d'intîi zi în care am vîzut pe d. de Moray! Zic că el mă posedă pe deplin azi, că el este stăpînel tutulor gândurilor și faptelor mele!

— Așa dar, vrei să pleci pentru că iubești pe d. de Moray, și pentru că obrazul tău este nesimțitor la flacăra ta?

— Stupid esti! zise Gorgona. Pasiunea pe care o am eu pentru d. de Moray, o simte și el pentru mine! Aceleai friguri ne scutură pămîndoi!

— Da, m'am săturat! Renunț, m'am hotărît să plec! zise aprînzîndu-se.

— Aide, aide! și înebunit!

— O să înebunesc dacă mă vei încăpățâna mai multă vreme într-o luptă stupidă!

— Iu spun că m'am săturat, și mă declar bîruită!

Tînărul se luă cu mâinile de cap cu o disperare comică.

Un medic e chemat apoi, doctorul Serpieri, care ajutat de un confrate, d. doctor Baliva, descoperă o enormă plagă prin care iesătoarele intestinale. Cu multă trudă acești domni pot să reintegreze intestinale în abdomen; fac sutura pereților și pun un dren mare în partea declivă. Temperatura e de 37.07, reacțiunea bună și fără febră; lochiile se scurg normale prin vaginal și totul în urmă se petrecu cu ceea mai mare simplicitate, afară de supurația unei plăgi tegumentoase care a fost destul de tenace, dar a terminat cu toate acestea prin a inceta. — (Spit).

Specimene de porci gigantici. — Agricoltorii folosindu-se de învățămintele zootehnici, de observațiunile practicanților, au ajuns să producă porci de mărime și greutate extra-ordinară la o vîrstă încă tînără. Ca probe vom cîta următoarele raporte publicate în ziarele agricole franceze.

D. de Mauray spune că a tăiat în 1880 un vier de 3 ani și jumătate, de rasă Craiovei, curată și foarte blond, al căruia cap trăgea 41 kilograme. Carnea curată a tras 300 kilograme. Acest animal prețuia 300 lei.

D. doctor Labat profesor la școala veterinară din Toulouse raportează următoarele:

O scroafă de rasă Yorkșir-bearnează a fost tăiată la vîrstă de aproape două ani. Greutatea sa la acea epocă era foarte mare, talia gigantică și foarte bine proporționată. Iată dimensiunile sale:

Lungime corp. de la șeafă până la coadă 2 metri. Înălțimea la umăr 1 metru. Circumferința peputul din apoi de picior 2 metri. Lățimea spotelor în nivel cu umăr 0.43 cm. Greutatea carniș curată peste 310 kil.

Si această scroafă nu era peste măsură grasă, umbra cu înlesnire, avea picioarele subțiri.

D. Aurion scrie că la asilul din Breutuy (Charente) are în momentul de față un mascul scopit de patru luni și care a fost dat la scroafe în timp de un an. Are o vîrstă de două ani și jumătate și trage 390 kilograme! Acest animal provine din corcirea răsei craonează cu rasa binuzivă.

Cată să recunoaștem că porcii cari au lungime de un stânjen și înălțime de patru palme, și altii cari trag aproape 400 kilograme sunt în adevăr monștri din specia porcină. In tot casul se vede la ce dimensiuni poate să ajungă animalele de specia porcinei când sunt de rasă bună și sunt bine întreținute. Asemenea animale sunt o adverătă avuție pentru un agricultor mic mai cu seamă de oare ce unul singur asigură jumătate hrana unei familii pentru șase luni.

E.N.

In noaptea de 2-3 iunie curent, locutorul Stefan Ion din orașul Bîrlad, care de mult timp avea mania de a se sinucide, a esit fără veste din casă afară și s'a aruncat într-o fântână din dosul casei sale, unde s'a inecat, găsinu-se mort tocmai a doua zi.

Acest individ a mai încercat să se sinucide în ziua de 17 Februarie expirat, bînd spirit cu piper roșu; dar în urma ajutorului medical dat la timp, a scăpat cu viață. A-

semenea a mai încercat să se ineca în apa Bîrladului, în ziua de 24 Mai expirat, dar a fost scos de doi indivizi cari se aflau în apropiere.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Paris, 22 iunie
Senatul a aprobat prin 141 voturi contra 107 proiectul de expulzarea printilor.

Paris, 22 iunie.
Camera a decis cu toată opunerea ministrului, să pue la ordinea zilei o propunere privitoare la stabilirea unei suprataxe asupra cerealelor.

Viena, 22 iunie.
Tariful vamal a fost adoptat prin 157 voturi contra 86.

Camera va fi amânată până la toamnă.

Viena, 22 iunie.
Ploile au inceput. Cu toate acestea și temere de inundații în mai multe puncte

Berlin, 22 iunie.
Saxa a propus consiliului federal să admite prelungirea mică stări de asediul la Lipsca.

Roma, 22 iunie.
Se anunță o reîntîrnare de holera la Brindisi. Ieri a fost 17 cazuri dintre care doar următoarele:

Roma, 22 iunie.
Circulația stărea că regina se va duce la Veneția pentru a linși îngrijirile locuitorilor. (Havas).

MAINOU

Astăzi este rîndul interpelărilor în Cameră ale fraților Fleva.

Raportor al Convenției Consulare cu Germania este d. Mihăescu-Porumbaru.

Delegații cari au votat contra sunt d-nii Corbescu, Disescu și T. Ionescu. — Ni se afirmă că chiar d. Costinescu a criticat Convenția și a cenzurat aspru pe cel care a negociat-o, dar totuși a votat-o.

In privința administrației centrale a învățămentului, comitetul delegaților a admis organizarea consiliului permanent așa cum o propune proiectul guvernului, dar a introdus și consiliul general, ca corp consultativ, constituit prin alegere directă și după altă grupare, cu sesiunea de la 6-31 August.

Eforia spitalelor civile a cerut Primăriei să o scutească de taxele de clădire a spitalului Colția.

Comisiunile pentru examinarea elevilor preparați în particular pentru licee și gimnazie, precum și pentru externele secundare, sunt compuse în chipul următor:

a) pentru licee și gimnazie clasice sunt trei comisiuni în București:

I-a comisiune se compune din d-nii D. Emanuel, G. Frolo, N. Michăilescu, I. Hodoș, S. Ștefănescu, G. Zamfir, E.

— (Continuă)

BANCA NATIONALĂ A ROMANIEI

SITUATIUNE SUMARA

8 Iunie 1886

31 Mai, — 7 Iunie 1886.

ACTIV

35559282	Casa (Moneta	36266926	86046478
25365885	Bilete hypothecare	25929255	25930470
8628944	Efecte de incasat	41753	105761
16490830	Portofoliu Român și strain	19089560	18951123
18863930	Imprum. garant. cu Ef. publice	14084760	13597980
11994388	Fonduri publice	11992168	11992168
1408103	Efecte fond de rezervă	1932045	1932045
1497407	Inobil	2109851	2115090
195138	Mobilier și mașini de imprim.	168057	168057
236119	Cheltuieli de administrație	224787	227581
28666755	Depozite libere	29695370	29891370
45598742	Compturi curente	56186242	40089074
1322684	de valori	3028620	2775542
196228282		196338161	183822684

PASIV

12.000.000	Capital	12000000	12000000
1438778	Fond de rezervă	1932801	1932801
—	Reserva de amortis. imobilului	97785	97785
92259650	Bilete de Banca în circulație	94142910	93523090
—	Profit și pierdere	726518	767156
843597	Deb. și benef. div.	56186242	40089074
28666755	Depozite de retras	29695370	29891370
59521276	Compturi curente	56186242	40089074
1503176	Compturi de valori	1557035	2551666
196228282		196338161	183822684

INDUSTRIA!

Casa Arbenz & Wolff

București, 8, Strada Sf. Dumitru, 3. București.

cunoscut de mai mult timp în țară, prin instalajunile sale de turbine, mașine cu vapor, cizajane, alimentație de apă, fabrici de spirt, ateliere mecanice, fărestreuri mecanice și prin furnitruri sale de toate ușenii, care au vrăun raport cu exploatajul industrial a creat acum un BIURU TECHNIC pentru

INDUSTRIA TEXTILA

adică lână, in, cănepe și bumbac, filatură, țesătură, impletitură, boiangeri etc.

Această secțiune este confiat unui inginer special în această ramură industrială, care posedând o experiență indelungată, pune serviciile sale la dispoziția publicului, atât pentru amănunte în general cât și pentru studii locale, redactarea de planuri și devise relative. — Planuri și Devise sunt furnizate gratis; pentru studii locale se va socotii numai cheltuielile de voiaj.

Casa ARBENZ & WOLFF

execută sub garanție sa or-e instalajunile industriale, procurând după cerere maestri și lucrători speciali.

TAPETURI,
PERVARSURUI POLEITE

SI

PLAFUNURI IN RELIEF,

Vergle de alamă pentru scari, sticle pentru uai
(GARD-PORT)din cele mai renumite fabrici, cu prețuri foarte moderate,
recomandă Onorabilului Public sub-semnatul

H. HÖNICH

Tapiter și decorator

No. 3, Strada Stirbei-Vodă, No. 3.

SOCIETATE DE BASALT ARTIFICIAL SI DE CERAMICA
DE LA COTROCENI

Societate Anonimă cu un capital de 1,500,000 fr. întreg vărsat

CONSLIU DE ADMINISTRATIE:

Președinte, Colonel CARP. — Vice-președinte, I. G. Poenaru-Bordea, deputat.
Secretar, Frederic Kohler, secretarul Băncii Naționale.

Membrăi:

Stefan Ioanide, bancher || Colonel Alcaz, senator
Nic. Cerkez, inginer || Al. Duporchi, Paris
DIRECTOR GENERAL: C. GURAN. || Apost. Mănescu, București
A. Jean Marie, Paris
Aug. Menneton, Petersburg.

Sediul Social:

Soseaua Pandurilor, vis-a-vis de Asilul Elena. Direcția și deposit la București strada Biserica Eni. — Deposit în provincie la Brăila, Galați și Craiova.

— Adresa telegrafică: BASALT București.

Industria Națională ale cărei produse, a dobândit, la Expoziția Cooperatorilor de cea mai mare recompensă dată de jurul:

DIPLOMA DE ONOARE CLASA I-A

Principalele produse ale acestor fabrici sunt următoarele:
Pavale mari pentru strădele foarte frecuente, pavale mici pentru strădele mai puțin frecuente. Lepende cadrule și încrustate, despede simple și cadrule, olane mecanice pentru acoperișuri cărimide găuri cu 4, 5, 8 găuri, cărimidi refractare; cărimizi de basalt pentru fundat; cărimizi prese mecanice extraforță; cărimizi pentru pătruri, tuburi pentru canalizare, de 28, 20, 15 și 10 centimetri diametru; borduri de grădină; plăci de basalt pentru sală.
NB. Singurul deposit al Societății în București e cel din strada Biserica Eni; ori-ce alt deposit de basalt în București e străin.

De arendat

Chiar de acum moșia Rotărești, din districtul Vlașca. — A se adresa d-lui Ioan Culoglu,
strada Pitar-Moșu Nr. 2, București.

IMPORTANT

pentru
Tipografi din Districte

DE VENZARE

2 Mașini tipografice din care una sistem Frankenthal, format No. 5 și cea-laltă sistem Marinoni forma No. 9, cu prețuri foarte moderate.

UNA mașină de tăiat hârtie format No. 6, și altă mașină de perforat.

Toate aceste mașini sunt bine-intreținute și se pot vedea chiar funcționând.

A se adresa la Tipografia F. GöBL, Fil, Pasagiu Roman Nr. 12, București.

ANUNCIU

De vînzare casele din Strada Smărdat, Nr. 10, facând colț în Strada St. Dimitrie, în apropiere cu noua construcție a Băncii Naționale.

Doritorii se pot adresa la proprietara care locuște într-ensele, în toate zilele de la 12 ore pînă la 6 p.m.

CASELE din Strada ROSETTI, No. 18, suburbia Staicu (Crucea de Piatră), sunt de vînzare din cauză de strămutare la țară. — Pretul modest.

SINAIA

Sub-semnatul, fost dirigent în atelierile d-lor Szathmary și Dusheck, aduc la cunoștință onor. public că de la 10 Iunie curent, am deschis în Sinaia un

ATELIER FOTOGRAGIC

arangat în condițiile cele mai satisfăcătoare pentru a putea executa cu perfecțione fotografile de tot felul și în toate formatele.

Onor. public se va convinge când m' va face onoarea de a mă vizita.

Cu stima
AL. IEHALSKY, Sinaia.

HOTEL FIESCHI

BUCHURESTI

SITUAT IN CENTRUL ORAȘULUI

7, Strada Selari, 7.

Se găsesc apartamente pentru familiile cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la fr. 1—5 pe zi.

La etajul III-lea odă frumosă cu fr. 25 pe lună.

Salon de dans pentru baluri, nunți și adunări.

MERSUL TRENIURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA valabil de la 20 Maiu 1 iunie 1886

București-Focșani-Roman				Roman-Focșani-București				București-Vârciorova				Vârciorova-București				Galati-Mărășești				Mărășești-Galati				Ploiești Predeal				Predeal Ploiești				
STATIUNI	Denumirea trenurilor			STATIUNI	Denumirea trenurilor			STATIUNI	Denum. trenuri			STATIUNI	Denum. trenuri			STATIUNI	Denum. trenuri			STATIUNI	Denum. trenuri			STATIUNI	Denum. trenuri			STATIUNI	Denum. trenuri			
	Acc.	Persone	Plăc.		Acc.	Pers.	Trenuri mixte		Acc.	Pers.	Mixt		Acc.	Pers.	Mixt		Acc.	Pers.	Mixt		Acc.	Pers.	Mixt		Acc.	Pers.	Plăc.		Acc.	Pers.	Plăc.	
București	11,00	8,40	7,30	6,30	4,40	Roman pl.	8,25	12,80	5,45	București pl.	4,05	8,00	8,00	Vercior.	3,42	12,57	8,00	Galați pl.	7,45	11,40	Mărășești pl.	5,25	4,49	11,35	Ploiești p.	6,15	4,51	7,05	Deaf-Spirea	7,45	4,51	7,05
Chitila	11,13	8,59	7,47	7,45	4,55	Galișini	1,07	6,37	8,18	Chitila	8,13	8,18	8,18	Tur.-Sev.	4,03	1,17	8,26	Barboșă sos.	8,20	12,22	Tecuciș pl.	5,50	5,20	12,34	Băicoi	6,51	5,05	7,19	Deaf-Spirea	7,58	5,0	